

OBSAH

Předmluva	11
• Úvod	13

I. KAPITOLA

Uvedení do konkrétního případu Jana Palacha	15
--	-----------

1. Palachova osobnost a jeho okolí	16
---	-----------

1.1 Hodnotové zakotvení	17
-----------------------------------	----

1.2 Palachovy charakterové vlastnosti	18
---	----

1.3 Společensko-politické pozadí Palachova činu	19
---	----

1.4 Sebeupálení jako exemplární čin protestu	21
--	----

• 2. Hodnocení suicidality v historii	24
--	-----------

2.1 Suicidium v primitivních společnostech a ve starých asijských kulturách	24
--	----

2.2 Suicidium ve filosofii a křesťanské teologii	27
--	----

2.3 Suicidium a suicidant v soudu tradice a v církevní praxi	29
---	----

3. Terminologická diferenciacie základních pojmů	33
---	-----------

3.1 Sebevražda neboli suicidium	33
---	----

• 3.2 Suicidium jako sebeobětování?	40
---	----

3.3 Mučednictví	42
---------------------------	----

4. Shrnutí	48
-----------------------------	-----------

II. KAPITOLA

Motivace Palachova činu a pokus o její analýzu	49
---	-----------

1. Základní východiska pro pochopení motivů Palachova činu	51
---	-----------

1.1 Rozlišování motivací u suicidálního činu	52
1.2 Pokus o analýzu motivace Palachova činu	55
1.3 Pocit viny a Palachovo rozhodování k suicidálnímu činu	74
2. Analýza dosavadních pojetí Palachovy osobnosti a jeho činu	77
2.1 Byl Palachův čin činem patologickým?	77
2.2 Demonstrativní sebevražda, nebo sebeobětování?	81
3. Dohady a mýty kolem Palacha a jeho činu	85
3.1 Zorganizovaný a předstíraný čin?	85
3.2 Existovala skupina zmiňovaná Palachem?	87
4. Shrnutí	90

III. KAPITOLA

Teologicko-etická východiska pro hodnocení a rozlišení suicidálního jednání, sebeobětování a mučednictví . . . . .

1. Suicidium a mučednictví v bibli	94
1.1 Starozákonní teocentrické a společenské pojetí života a jeho ochrana	95
1.2 Novozákonní radikalizace ochrany života	100
1.3 Jednotlivé suicidální činy zaznamenané v bibli	102
1.3.1 Samson (Sd 16, 29–31)	103
1.3.2 Abímelek (Sd 9, 52–56)	105
1.3.3 Smrt Saula a jeho zbrojnoše (1 S 31, 3–6.12n)	106
1.3.4 Achítoufelův konec (2 S 17, 23)	108
1.3.5 Král Zimrí (1 K 16, 18–19)	110
1.3.6 Eleazar (1 Mak 6, 43–46)	111
1.3.7 Ptolemaios Hlaváč (2 Mak 10, 12n)	112
1.3.8 Smrt Razise (2 Mak 14, 37–46)	113

1.3.9 Jidáš Iškariotský (Mt 27, 3–5; Sk 1, 15–18)	114
1.4 Biblická svědectví o mučednictví	117
1.4.1 Náboženská sebeobětování raného židovství	118
1.4.2 Mučednictví novozákonní doby	123
2. Teologicko-etická diskuse o pomyslné hranici mezi suicidiem, sebeobětováním a mučednictvím	127
● 2.1 Postoje a hodnocení u prvních křesťanských pisatelů	127
2.1.1 Zásadní odmítavé stanovisko k suicidii	128
2.1.2 Pojmová a mravní diferenciacce mezi suicidiem a mučednictvím	129
2.2 Postoje a hodnocení u Augustina a Tomáše Akvinského	134
2.2.1 Augustinův principiálně odmítavý postoj k suicidii	135
2.2.2 Tomášovo pojetí sebevraždy jako smrtného hříchu	138
2.2.3 Problematičnost teonomního ospravedlnění	140
2.2.4 Mučednictví je ctnostný čin	142
2.3 Postoje a hodnocení v soudobé teologicko-etické diskusi	145
● 2.3.1 Argumenty proti suicidii a jejich kritická explikace	145
2.3.1.1 Požadavek dispozičních Božích práv	145
2.3.1.2 Požadavek společnosti (společenství)	153
2.3.1.3 Požadavek sebezáchovy	156
2.3.2 Diskuse nad hraničními případy	159
2.3.2.1 Je suicidium někdy přípustné?	159
2.3.2.2 Rozlišovat suicidium a oběť života?	166
3. Shrnutí	171

IV. KAPITOLA

Jan Palach – sebevrah, hrdina, nebo mučedník?	173
1. Posouzení zamýšleného a reálného dopadu	
Palachova činu	175
1.1 Palachova očekávání spojená s jeho činem	175
1.2 Kvalifikace Palachova činu u soudobých autorů	182
1.3 Nebezpečí mytizace Palachova činu	188
2. Analogie k Palachovu činu. Pokusy o srovnání	190
2.1 Oběť Jana Palacha a upálení Jana Husa	191
2.2 Jan Palach a Ježíšova smrt na kříži	195
3. Hodnocení Palachova činu představiteli katolické církve . .	197
3.1 Idea ano, čin ne	197
3.2 Požadavky CIC a smrt Jana Palacha	201
3.3 Jan Palach mučedník?	202
4. Etická výzva Palachova sebeupálení	207
5. Shrnutí	211
Doslov	212
Použité zkratky	213
Bibliografie	214
Přílohy	231
Příloha 1	231
Příloha 2	233